

Finansinspektionens författningssamling

Utgivare: Gent Jansson, Finansinspektionen, Box 6750, 113 85 Stockholm.
Beställningsadress: Thomson Fakta AB, Box 6430, 113 82 Stockholm. Tfn 08-587 671 00, Fax 08-587 671 71.
Prenumerera också via e-post på www.fi.se.
ISSN 1102-7460

FFFS 2005:19

Utkom från trycket
den 3 november 2005

Finansinspektionens föreskrifter om metod för att mäta och hantera operativ risk;

beslutade den 24 oktober 2005.

Finansinspektionen föreskriver följande med stöd av 2 § 3 förordningen (2000:669) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

1 kap. Tillämpningsområde och definitioner

1 § I föreskrifterna anges de krav som ska uppfyllas för att en metod för att mäta och hantera operativ risk (schablonmetoden) ska kunna anses vara tillförlitlig.

Föreskrifterna ska tillämpas av de institut som begär granskning enligt 7 kap. 13 d § 2 lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag.

Föreskrifterna bygger på ett förslag¹ från Europeiska gemenskapernas kommission om direktiv om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut. Förslag² till ändringar av direktivförslaget från Europeiska unionens råd har beaktats. Föreskrifterna kan senare komma att behöva ändras beroende på hur de formellt antagna direktiven utformas samt hur den svenska lagstiftningen utformas.

2 § I dessa föreskrifter betyder *operativ risk*: risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk.

2 kap. Schablonmetoden

Kvalificeringskrav

1 § Schablonmetoden förutsätter att nedanstående krav är uppfyllda:

1. Institutet ska ha av styrelsen fastställda styrdokument för hantering och utvärdering av sin exponering mot operativa risker, som även innefattar extrema händelser med stor inverkan på institutets verksamhet. Av styrdokumentet ska, utöver institutets tillämpade definition av operativ risk, framgå vilka former av operativ risk som är aktuella i verksamheten.
2. Institutet ska ha processer för att hantera sin exponering mot operativa risker.

¹ Per den 14 juli 2004.

² Per den 14 januari 2005.

3. Institutet ska ha beredskaps- och kontinuitetsplaner för att säkerställa förmågan att upprätthålla verksamheten och begränsa förlusterna i händelse av en allvarlig störning i verksamheten.
4. Institutet ska ha en dokumenterad riskhantering för operativa risker med en tydlig ansvarsfördelning. Institutet ska identifiera och bedöma sin exponering mot operativa risker och på ett organiserat och strukturerat sätt spåra relevanta data. Riskhanteringen ska regelbundet granskas av en oberoende granskningsfunktion.
5. Institutets riskhantering för operativa risker ska vara en del av institutets riskhanteringsprocess. Utfallet från riskhanteringen ska ingå som en väsentlig del av övervakningen och kontrollen av institutets riskprofil för operativ risk.
6. Institutet ska ha en intern rapporteringsstruktur för operativa risker upp till styrelsen, som är så utformad att relevanta funktioner inom institutet får rapporter avseende operativa risker. Det ska finnas rutiner för att hantera och agera utifrån den information som ges i rapporterna.
7. Institutet ska ha styrdokument och dokumenterade kriterier för att fördela verksamheten och intäktsindikatorn på de aktuella affärsområdena. Dessa styrdokument och kriterier ska löpande granskas av en oberoende granskningsfunktion. Kriterierna ska regelbundet uppdateras och justeras för nya och förändrade affärsverksamheter, produkter och risker. Styrdokumentet ska fastställas av institutets verkställande direktör.

Beräkning av kapitalkrav

2 § Ett instituts verksamhet ska delas in i affärsområden enligt 7 §. Kapitalkravet för varje sådant område beräknas med hjälp av intäktsindikatorn enligt 3 §, multiplicerad med den procentsats som gäller för respektive affärsområde enligt 8 §.

Intäktsindikator

3 § För respektive affärsområde ska intäktsindikatorn beräknas som ett genomsnitt av de tre senaste räkenskapsårens rörelseintäkter. Rörelseintäkterna beräknas enligt 4 §.

Om rörelseintäkterna i ett affärsområde vid något tillfälle är negativa ska de sättas till noll vid beräkningen av intäktsindikatorn.

Om något av de tre senaste räkenskapsåren varit förkortat eller förlängt ska rörelseintäkterna räknas om till tolv månadersbas genom enkel proportionering.

Om ett instituts verksamhet pågått i mindre än ett år ska intäktsindikatorn motsvara de rörelseintäkter som angetts i institutets verksamhetsplan för första året.

4 § Rörelseintäkterna beräknas som saldot av följande poster:

1. Ränte- och leasingintäkter
2. Ränte- och leasingkostnader
3. Erhållna utdelningar
4. Provisionsintäkter
5. Provisionskostnader
6. Nettoresultat av finansiella transaktioner

7. Övriga rörelseintäkter.

Följande poster ska inte beaktas vid beräkningen av rörelseintäkterna:

- leasingkostnader för sådan leasing som inte ingår i leasingverksamheten,
- utdelning från intresse- och koncernföretag,
- realiserad vinst/förlust från försäljning av tillgångar i ”övrig verksamhet”,
- intäkter från försäkringsverksamhet.

5 § Institut som tillämpar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder ska beräkna rörelseintäkterna på det sätt som bäst överensstämmer med definitionen i 4 §.

6 § Kapitalkravet för operativ risk enligt schablonmetoden är summan av de kapitalkrav som beräknats per affärsområde.

Fördelning av verksamheten

7 § Följande förutsättningar gäller för fördelningen av verksamheten i affärsområden:

1. Ett instituts samtliga verksamheter ska, på ett konsekvent sätt, fördelas till något av de åtta affärsområdena.
2. En verksamhet som inte kan fördelas till ett specifikt affärsområde men som utgör en stödjande funktion till en verksamhet, ska anses tillhöra samma affärsområde som verksamheten fördelas till. Om mer än ett affärsområde stöds av den stödjande funktionen, ska en objektiv fördelning göras.
3. Om en verksamhet, eller en stödjande funktion till en verksamhet, inte kan fördelas till något specifikt affärsområde enligt principen 2 ovan, ska verksamheten anses tillhöra det affärsområde som har den högsta procentsatsen.
4. Ett institut får använda interna metoder för att fördela intäkterna till de olika affärsområdena. Kostnader som genererats i ett affärsområde men som kan tillskrivas ett annat affärsområde kan omfördelas till det affärsområde som de tillhör, till exempel genom att använda intern prissättning mellan två affärsområden.

8 § Av följande tabell framgår de olika affärsområdena och den procentsats som ska användas vid beräkningen av kapitalkravet och exempel på verksamheter inom respektive affärsområde.

Affärsområde	%	Verksamhet
Företagsfinansiering (<i>Corporate Finance</i>)	18 %	– Rådgivning m.m. vid fusioner och förvärv, privatiseringar, värdepapperiseringar, emissioner, börsintroduktioner samt till ägare, styrelse och ledning. – Garantigivning i samband med företagsfinansiering och förvärv. – Placering i aktier i onoterade bolag (Private Placement). – Kapitalanskaffning. – Riskkapital.

Handel och finansförvaltning (<i>Trading & sales</i>)	18 %	– Handel, mäklari och analys avseende fondpapper och andra finansiella instrument som ränte-, valuta- och råvarurelaterade instrument, aktier och derivat. – Åtagande som marknadsgarant. – Förvaltning av långsiktiga/strategiska egna värdepappersinnehav. – Värdepapperslån och repor. – Egen finansiering och likviditetshantering (Treasury). – Drift av multilaterala handelsplattformar (MTF)
Hushållsbank (<i>Retail banking</i>)	12 %	– Banktjänster för massmarknaden och förmögna privatkunder (t.ex. inlåning, utlåning, rådgivning, betaltjänster, kontanthantering, förmedling och försäljning av sparprodukter, exklusive privatmäklari, m.m.). – Korttjänster.
Storkundsbank (<i>Commercial Banking</i>)	15 %	– In- och utlåning samt övrig finansiering till storkundsmarknaden (ex. traditionell utlåning, garantigivning, exportfinansiering, projektfinansiering, factoring, leasing m.m.). – Kundinkasso.
Betalning och avveckling (<i>Payment & settlement</i>)	18 %	– Betalningsförmedling. – Clearing och Avveckling.
Administrationsuppdrag (<i>Agency services</i>)	15 %	– Depåförvaring, förvaltning av värdepapper samt tillhörande tjänster (Corporate Actions). – Stiftelseförvaltning och notariattjänster. – Administration av värdepapperslån.
Kapitalförvaltning (<i>Asset management</i>)	12 %	– Diskretionär kapitalförvaltning. – Fondförvaltning. – Övrig kapitalförvaltning.
Privatkundsmäklari (<i>Retail brokerage</i>)	12 %	– Mäklari och rådgivning avseende fondpapper och andra finansiella instrument som ränte-, valuta- och råvarurelaterade instrument, aktier, derivat och värdepapperslån med inriktning på massmarknad och privatkunder.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 15 november 2005.

INGRID BONDE

Fredrik Södergren